

На початку аудиту проводиться робоча зустріч групи організаторів, група організаторів зустрічається з керівником підрозділу, в якому буде проводитись гендерний аудит; група організаторів аудиту зустрічається з усіма співробітниками підрозділу і знайомить з завданнями та принципами роботи. Під час аудиту проводиться семінар для технічного складу, проводиться семінар для керівного складу, аналізується документація та обговорюються результати аналізу, проводяться індивідуальні співбесіди з керівником підрозділу, старшим керівним складом, відповідальними працівниками, технічними фахівцями, технічним персоналом, проводяться опитування та додаткові інформаційні заходи, тренінги, зустрічі (за потреби), проводяться консультації з партнерськими організаціями, профспілками, жіночими організаціями тощо. Наприкінці аудиту формулюються загальні положення та висновки доповіді, проводиться зустріч за підсумками аудиту з керівником підрозділу, проводиться зустріч із співробітниками підрозділу для отримання «зворотного зв'язку», за потреби проводиться опитування з метою визначення впливу проведеної роботи на оцінку стану справ.

Після аудиту складається проект підсумкового звіту з аудиту (Гендерний паспорт або Гендерний портрет ВНЗ), адміністрація вишу, підрозділ та інші зацікавлені структури послідовно виконують рекомендації аудиту, визначаються інші сфери проведення аудиту та складаються плани подальшої роботи.

Теоретичний аналіз та практичний досвід дають змогу зробити висновок про те, що гендерний аудит ВНЗ є сьогодні потужним інструментом, здатним привернути увагу до гендерної проблематики в цілому та ініціювати зрушення у досягненні реальної рівності статей в університетському середовищі, активізувати просвітницьку роботу.

Список використаних джерел

1. Гендерні стандарти сучасної освіти: збірка рекомендацій. Частина 1 // ПРООН. – К., 2010. – 303 с.
2. Гендерні стратегії сталого розвитку України / [за наук. ред. Л.С. Лобанової]. – К.: Фенікс, 2004. – 432 с.
3. Голованова Т.П. Теорія і практика формування гендерної рівності студентської молоді: [монографія] / Т.П. Голованова. – Запоріжжя: Запорізький нац. ун-т, 2007. – 338 с.
4. Гендерний аудит діяльності вищих навчальних закладів: практичний посібник // <http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/12877.pdf>

Жидок Вікторія Вікторівна, к.е.н.

Ткач Юлія Миколаївна, к.п.н., доцент

Пінчук Аліна Олександрівна, к.е.н.

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

У сучасному світовому освітньому просторі особливої уваги набуває проблема якості системи вищої освіти.

Освітня галузь в Україні, обравши шлях кардинальних реформ у напрямку входу до європейського освітнього простору, поліпшення якості освіти, потребує узгодження всіх її компонентів із загальноприйнятими світовими стандартами, що відповідатимуть найкращим світовим зразкам.

Поняття якості освіти є багатозначним і пов'язане з різноманітними аспектами освітнього процесу. Якість освіти містить суспільні та психолого-педагогічні, економічні й інші характеристики. Суспільство по-різному усвідомлює її, саме тому, формулюючи якість освіти, слід враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін – з

одного боку, студентів, а з іншого – навчальні заклади та державу, а загалом – інтереси громадян і громадянського суспільства.

У найширшому розумінні якість освіти в світі розуміють як відповідність закладених ресурсів, самого освітнього процесу й отриманого результату та наслідків щодо цілей освіти, стандартів і вимог суспільства.

Саме освітні стандарти мають регулювати та керувати якістю національної системи вищої освіти.

Для досягнення наперед визначеного результату навчання під час підготовки висококваліфікованих та конкурентоспроможних на ринку праці фахівців сучасні стандарти вищої освіти повинні будуватись на компетентнісній основі.

Компетентнісний підхід у навчанні означає орієнтацію на розвиток у студентів необхідних суспільству та людині знань, умінь та якостей особистості, що означають її загальну здібність та готовність до професійної діяльності.

Узагальнюючи різні підходи до тлумачення понять «компетентність», «компетенція» Г.К. Селевко акцентував увагу на тому, що під компетентністю частіше розуміють інтегральну якість особистості, які проявляється у загальній здатності та готовності її до діяльності, що спирається на досвід та знання, набуті у процесі навчання та соціалізації й орієнтовані на самостійну та успішну участь у діяльності [1]. А компетенція у більшості випадків застосовується для позначення освітнього результату, що виражається у готовності випускника до реального володіння методами, засобами діяльності та можливості впоратись із поставленими завданнями; а також у формі поєднання умінь та навичок, яка дозволяє ставити та досягати мети з перетворення оточуючого середовища.

У 1996 р. Єврокомісія виділила 8 ключових компетенцій, якими повинен володіти кожний європесць:

- компетенція в галузі рідної мови;
- компетенція в сфері іноземних мов;
- математична та фундаментальна природничо-наукова та технічна компетенції;
- комп'ютерна компетенція;
- навчальна компетенція;
- міжособистісна, міжкультурна та соціальна компетенції, а також громадянська компетенція;
- компетенція підприємництва;
- культурна компетенція.

Враховуючи різні дослідження психологів, педагогів та методистів у напрямку використання компетентнісного підходу у освіті (як закордонний так і вітчизняний) ми розглядаємо компетентнісний підхід [2]:

1) як один з найважливіших напрямів розвитку національної освіти, який дозволить усунути невідповідність між існуючою системою освіти (підготовкою спеціалістів) та реальними потребами суспільства;

2) закономірність розвитку системи освіти, яка обумовлена пошуком шляхів забезпечення неперервного навчання;

3) як засіб спрямування освіти на практично значущий результат навчання, що дозволяє досягти інтеграції цілей та змісту процесу навчання;

4) як один з підходів до оцінювання якості підготовки майбутніх фахівців, у галузі економіки зокрема;

5) як засіб визначення норм якості вищої (формування відповідних знань, умінь, досвіду).

А.В.Хуторський [3] виділив такі види компетентностей:

- ключові компетентності, які відносять до загального змісту освіти;

- загальногалузеві компетентності, які відносяться до певного кола навчальних дисциплін та освітніх галузей;

- предметні компетентності, які мають конкретний опис та можливість формування в межах навчальних дисциплін (є частинними по відношенню до двох попередніх рівнів).

При чому ключові компетентності дозволяють розв'язувати різноманітні проблеми у повсякденному, професійному та соціальному житті. Ними необхідно оволодіти майбутнім спеціалістам, і в галузі економіки зокрема, для досягнення поставлених цілей та вирішення складних завдань у різних ситуаціях. Загальногалузеві (або базові) можна набути тільки під час оволодіння конкретними знаннями, вміння та досвідом з конкретної галузі. Предметні (або спеціальні) компетентності треба розглядати як реалізацію ключових та базових компетентностей у конкретній предметній галузі.

Компетентнісний зміст освіти проходить наскрізною лінією через усі навчальні дисципліни (освітні галузі), одержуючи кожного разу реалістичне, особистісне й соціально значуще втілення на відповідному матеріалі. У результаті вдається об'єднати навчальні дисципліни в єдиний цілісний зміст, визначивши системоутворюючі елементи загальної освіти як по вертикалі окремих ступенів навчання, так і на рівні горизонтальних міждисциплінарних зв'язків [3]. Як наслідок у студентів формуються професійні компетентності на високому рівні, що надає їм конкурентних переваг на ринку праці.

Рівні сформованості професійних компетентності та їх оцінювання нами визначені з урахуванням шкали оцінювання ECTS (Європейська кредитно-трансферна система), згідно з Болонською системою.

Отже, рівні сформованості професійних компетентності та їх оцінювання:

1. Незадовільний (характеризується засвоєнням навчального матеріалу на рівні «незадовільно», відсутністю мотивації до навчання, низьким рівнем теоретичних знань, відсутністю уміння розв'язувати типові задачі, нечіткістю явлення про застосування знань, умінь та навичок до розв'язування прикладних задач).

2. Репродуктивний (характеризується засвоєнням навчального матеріалу на рівні «задовільно», неусвідомленим ставленням до навчання, наявністю базових математичних знань, здатністю вирішувати тільки типові завдання і за відомим студенту алгоритмом (або «за зразком»).

3. Продуктивний (характеризується засвоєнням навчального матеріалу на рівні «добре», усвідомленням місця та ролі професійних компетентностей у своїй подальшій професійній діяльності, стійким прагненням до оволодіння ними та до самоосвіти, умінням самостійно розв'язувати типові заадань, епізодичним (частковим) розв'язуванням нетипових та прикладних завдань, умінням аналізувати, класифікувати, систематизувати, узагальнювати набуті знання, проводити аналогії, частково встановлювати внутрішньо- та міжпредметні зв'язки між фундаментальними та професійними дисциплінами.

4. Евристичний (характеризується засвоєнням навчального матеріалу на рівні «відмінно», уміння самостійно застосовувати отримані знання до розв'язування різних задач (типових, нетипових, прикладних), вибором найбільш раціональних способів та методів розв'язування задач, усвідомленням ролі економіки в інших галузях науки, готовністю застосувати знання, отримані під час вивчення загальнопрофесійних та фахових дисциплін, під час виконання дослідницької діяльності, розробкою економіко-математичних моделей економічних явищ та процесів).

Відносно шкали оцінювання ECTS рівні сформованості відповідних компетентностей співвідносяться наступним чином (див. табл. 1).

Співвідношення шкали оцінювання ECTS та рівнів сформованості професійних компетентностей

Рівні сформованості професійних компетентності	Рівні оцінювання	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за ECTS	Сума балів за всіма видами робіт
Незадовільний	незадовільно	1-2	F, E	0-59
Задовільний або репродуктивний	задовільно	3	D	60-74
Продуктивний	добре	4	C, B	75-89
Евристичний	відмінно	5	A	90-100

Отже, фахівець, який сьогодні працює на підприємстві, у банку, страховій фірмі, державній установі тощо повинен вміти вирішувати складні, часто нетипові завдання, вибудовувати нову стратегію розвитку роботодавця. Складність процесу навчання у вищому навчальному закладі полягає у тому, що не можна скласти повний перелік всіх можливих ситуацій, у які може потрапити молода людина упродовж життя. Тому випускники вищих навчальних закладів повинні володіти достатніми теоретичними та практичними знаннями, вміннями та навичками, досвідом розв'язувати різноманітні задачі, щоб їм цього вистачило для знаходження рішення у будь-якій нестандартній ситуації у професійній діяльності. Тобто вищий навчальний заклад повинен забезпечувати високий рівень якості освіти. Відповіддю національної системи вищої освіти на даний соціальний запит із забезпечення конкурентоспроможності майбутніх фахівців використання компетентнісного підходу у навчанні.

Список використаних джерел

1. Компетентностный подход в педагогическом образовании: Коллективная монография [Текст] / Под ред. В.А.Козырева, Н.Ф.Радионой. - СПб.: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2004. - 392 с.
2. Системный маркетинг: сучасні аспекти [Текст]: колективна монографія/ під. заг. ред. В.В. Жидок.- Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 264 с.
3. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования [Текст] / А.В.Хуторской // Народное образование. – 2003. - №2. – С. 58-64.

Жлудько Віра Миколаївна, канд. пед. наук, член Національної Спілки художників України

Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ТЕАТРАЛІЗОВАНОГО ІГРОДИЗАЙНУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Завдання педагогічних вищих навчальних закладів готувати майбутніх учителів початкової школи не тільки професійно компетентними, освіченими, а й культурними, творчими особистостями, які б могли через різні види художньої діяльності свідомо творити своє життя і формувати творчих учнів. Синтетичним видом художньо-ігрової діяльності молодших школярів є театральне мистецтво, яке ігровими засобами сприяє формуванню у сучасних учителів і учнів обізнаності в продуктивній творчій діяльності, культурній самореалізації, підприємливості.

Відомо і науково перевірено, що ігрова діяльність, зокрема театралізована з її синтезом мовленнєво-творчих, образотворчих і художньо-конструктивних ігор є сенситивною потребою учнів початкових класів. Розвиток їх природного нахилу до театралізованих ігор в освітніх закладах може здійснюватись завдяки театралізованому ігродизайну – проекту педагогічних умов, яким забезпечується синтез художньо-творчих ігор учнів у процесі предметів технологічного і художнього спрямування.

Проблемі виховання і навчання підростаючого покоління через театральну культуру присвятили свої праці педагоги-науковці Л. Артемова, О. Комаровська, Л. Масол,